

Paraugprakses kodekss par valsts atbalsta kontroles procedūru izpildi

(2018/C 253/05)

Saturs

1.	Kodeksa darbības joma un mērķis	15
2.	Saikne ar Savienības tiesību aktiem	16
3.	Saziņa pirms paziņošanas	16
3.1.	Mērķi	16
3.2.	Piemērošanas joma	17
3.3.	Laiks	17
3.4.	Saturs	17
4.	Lietu portfeļa pieeja un savstarpēji saskaņots plānojums	18
4.1.	Lietu portfeļa pieeja	18
4.2.	Savstarpēji saskaņots plānojums	18
4.2.1.	Mērķis un saturs	18
4.2.2.	Piemērošanas joma un laiks	18
5.	Paziņoto pasākumu sākotnējā izskatīšana	19
5.1.	Informācijas pieprasījumi	19
5.2.	Vienošanās par sākotnējās izskatīšanas apturēšanu	19
5.3.	Informēšana par izskatīšanas gaitu un saziņa ar atbalsta saņēmēju	19
6.	Racionalizētā procedūra vienkāršās lietās	19
6.1.	Lietas, kurās var piemērot racionalizēto procedūru	19
6.2.	Pirmspaziņošanas saziņas nozīme racionalizētās procedūras izmantojuma noteikšanā	20
6.3.	Paziņošana un īsā kopsavilkuma publicēšana	20
6.4.	Saīsinātais lēmums	20
7.	Oficiālā izmeklēšanas procedūra	21
7.1.	Lēmumu un izsmelošo kopsavilkumu publicēšana	21
7.2.	Ieinteresēto personu piezīmes	21
7.3.	Dalībvalstu piezīmes	21
7.4.	Pieprasījumi attiecīgajai dalībvalstij sniegt papildu informāciju	22
7.5.	Informācijas pieprasījumi citiem avotiem	22
7.6.	Oficiālās izmeklēšanas apturēšana pamatotos gadījumos	22
7.7.	Galīgā lēmuma pieņemšana un oficiālās izmeklēšanas pagarināšana pamatotos gadījumos	22
8.	Izmeklēšana attiecībā uz ekonomikas nozarēm un atbalsta instrumentiem	23
9.	Oficiālās sūdzības	23
9.1.	Sūdzības veidlapa un pienākums pierādīt interešu potenciālu ietekmēšanu	23
9.2.	Oficiālās sūdzības izskatīšanas orientējošais ilgums un rezultāts	23
10.	Novērtējuma plāni	24
11.	Uzraudzība	24
12.	Labāka koordinācija un ciešāka partnerība ar dalībvalstīm	25
13.	Turpmākā pārskatīšana	25

1. KODEKSA DARBĪBAS JOMA UN MĒRĶIS

1. Pēdējo gadu laikā Komisija ir īstenojusi valsts atbalsta modernizācijas (VAM) programmu ar mērķi vērst valsts atbalsta kontroli uz tiem pasākumiem, kuri tiešām ietekmē konkurenci iekšējā tirgū, un līdztekus vienkāršot un racionalizēt noteikumus un procedūras. Tādējādi tika sekmētas publiskās investīcijas, jo dalībvalstīm bija iespēja piešķirt publisko atbalstu bez šo pasākumu iepriekšējas izskatīšanas Komisijā un tika paātrināta lēmumu pieņemšana valsts atbalsta procedūrās.
2. Komisija cita starpā pieņēma:
 - paziņojumu par valsts atbalsta jēdzienu ⁽¹⁾, kurā skaidrots, kāda veida publiskais atbalsts nav uzskatāms par valsts atbalstu. Kā piemērus var minēt finansējumu, kas saimnieciskajai darbībai piešķirts atbilstoši tirgus nosacījumiem, investīcijas infrastruktūrā, kas nekonkurē ar līdzīgu infrastruktūru, piemēram, investīcijas dzelzceļos, automaģistrālēs, iekšzemes ūdensceļos un ūdensapgādes sistēmās, investīcijas maza mēroga infrastruktūrā un finansējumu pamatā vietējas nozīmes pakalpojumiem,
 - jauno Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu ("VGAR") ⁽²⁾, kas dalībvalstīm dod iespēju bez iepriekšēja Komisijas apstiprinājuma īstenot plašu spektru valsts atbalsta pasākumu, kuri visdrīzāk neradītu konkurences kropļojumus. VGAR attiecas uz vairāk nekā 97 % no jaunajiem valsts atbalsta pasākumiem, līdz ar to tie tiek īstenoti bez Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma ⁽³⁾,
 - pārskatīto valsts atbalsta procedūras regulu, kurā ietverti noteikumi par sūdzību izskatīšanu un tirgus informācijas rīkiem nolūkā vērst valsts atbalsta kontroli uz pasākumiem, kuri ir ar lielāko varbūtību izkropļot konkurenci iekšējā tirgū ⁽⁴⁾,
 - virkni lēmumu konkrētās lietās, kurās tā apstiprināja, ka dalībvalstis daudzus maza mēroga projektus var atbalstīt bez valsts atbalsta kontroles, jo tie ir vietēja rakstura un ļoti mazā mērā ietekmē iekšējo tirgu ⁽⁵⁾.
3. Darbs pie ES valsts atbalsta noteikumu precizēšanas un racionalizēšanas turpinās. Priekšlikumos par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam Komisija ir ierosinājusi pārskatīt ES pilnvarojuma regulu valsts atbalsta jomā, lai i) atvieglotu iespējas ES finansējumu, kas tiek sniegts finanšu instrumentu veidā, apvienot ar dalībvalstu finansējumu un ii) racionalizētu dalībvalstīm piemērojamos nosacījumus attiecībā uz atsevišķu projektu atbalstīšanu no ES struktūrālajiem un investīciju fondiem ⁽⁶⁾.
4. Šajā paziņojumā ("paraugprakses kodekss") dalībvalstīm, atbalsta saņēmējiem un citām ieinteresētajām personām sniegta norāde par valsts atbalsta procedūru praktisko piemērošanu, lai tādējādi būtu iespējams gūt maksimālu labumu no minētajiem modernizētajiem valsts atbalsta noteikumiem ⁽⁷⁾. Mērķis ir valsts atbalsta procedūras padarīt pēc iespējas pārredzamas, vienkāršas, skaidras, paredzamas un ātras. Ar šo paziņojumu tiek aizstāts 2009. gada paziņojums par paraugprakses kodeksu ⁽⁸⁾ un iestrādāts 2009. gada paziņojums par vienkāršoto procedūru ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Komisijas paziņojums par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu (OV C 262, 19.7.2016., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regula (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.), ievērojot grozījumus ar Komisijas 2017. gada 14. jūnija Regulu (ES) 2017/1084, ar ko Regulu (ES) Nr. 651/2014 groza attiecībā uz atbalstu ostu un lidostu infrastruktūrai, paziņošanas robežvērtībām atbalstam kultūrai un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un atbalstam sporta un multifunkcionālai atpūtas infrastruktūrai un reģionālā darbības atbalsta shēmām tālākajos reģionos un ar ko Regulu (ES) Nr. 702/2014 groza attiecībā uz attiecināmo izmaksu aprēķinu (OV L 156, 20.6.2017., 1. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2017. gada Valsts atbalsta progresa ziņojums *Results, trends and observations regarding EU28 State Aid expenditure reports for 2016*, 29.11.2017., 14. lpp.

⁽⁴⁾ Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

⁽⁵⁾ Skatīt Komisijas paziņojumus presei *State aid: Commission gives guidance on local public support measures that do not constitute State aid*, IP/16/3141, 21.9.2016.; *State aid: Commission gives guidance on local public support measures that can be granted without prior Commission approval*, IP/15/4889, 29.4.2015.

⁽⁶⁾ Komisijas priekšlikums "Padomes regula, ar ko groza Padomes 2015. gada 13. jūlija Regulu (ES) 2015/1588 par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu", COM(2018) 398 final, 2018/0222, 6.6.2018.

⁽⁷⁾ Tā kā būtiska daļa to pasākumu, uz kuriem attiecas paziņojums par vienkāršoto procedūru, tagad ir atbrīvota no valsts atbalsta paziņošanas prasības, un līdz ar to minētās procedūras izmantojums ir ļoti ierobežots, paziņojums par vienkāršoto procedūru ir iestrādāts šajā paraugprakses kodeksā.

⁽⁸⁾ Komisijas paziņojums "Paugprakses kodekss par valsts atbalsta pārbaudes procedūru izpildi" (OV C 136, 16.6.2009., 13. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas paziņojums par vienkāršotu procedūru dažu valsts atbalsta veidu izskatīšanai (OV C 136, 16.6.2009., 3. lpp.).

5. Lai sasniegtu Komisijas izvirzītos mērķus un nodrošinātu valsts atbalsta noteikumu pareizu un efektīvu piemērošanu, dalībvalstīm un Komisijai būtu cieši jāsadarbojas kā partnerēm. Šajā kontekstā Komisijas dienesti turpinās piedāvāt saziņu pirms paziņošanas par iespējamiem valsts atbalsta pasākumiem, kuru īstenošanu dalībvalstis apsver. Komisijas dienesti sadarbosies ar dalībvalstīm prioritāšu noteikšanā attiecībā uz lietu izskatīšanu. Turklāt tie izmantos valstu koordinātoru tīklu un piedāvās dalībvalstīm atbalstu, kas izpaudīsies kā norādes un mācības par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu. Tiecoties aktīvāk stiprināt sadarbību un partnerību ar dalībvalstīm, Komisijas dienesti mudinās dalībvalstis dalīties pieredzē ar Komisiju un citām dalībvalstīm par valsts atbalsta noteikumu piemērošanas paraugpraksi un problēmām.
6. Ar šo paraugprakses kodeksu arī paredzēts uzlabot ar valsts atbalstu saistīto sūdzību izskatīšanas procedūru. Ir precizēti nosacījumi, kuru izpildes gadījumā Komisijas dienesti uzskatīs, ka runa ir par oficiālu sūdzību, un ir sniegti oficiālo sūdzību izskatīšanas orientējošie termiņi.
7. Tomēr konkrētas lietas īpašo iezīmju dēļ ir iespējams, ka šajā kodeksā minētās norādes jāpiemēro elastīgi vai no tām jāatkāpjas. Arī specifika, kas raksturīga zvejniecības un akvakultūras nozarei un darbībām saistībā ar primāro lauksaimniecisko ražošanu un lauksaimniecības produktu tirdzniecību vai pārstrādi, varētu attaisnot atkāpes no šā kodeksa.

2. SAIKNE AR SAVIENĪBAS TIESĪBU AKTIEM

8. Šajā kodeksā ir aprakstītas un paskaidrotas procedūras, ko Komisijas dienesti ievēro, izvērtējot valsts atbalsta lietas. Tajā nav sniegts izsmeļošs ES valsts atbalsta noteikumu pārskats, tāpēc šis kodekss būtu skatāms kopā ar visiem pārējiem dokumentiem, kuros ir ietverti minētie noteikumi. Ar šo kodeksu netiek radītas nekādas jaunas tiesības papildus tām, kuras ir noteiktas Līgumā par Eiropas Savienības darbību ("Līgums"), procedūras regulā⁽¹⁾, īstenošanas regulā⁽²⁾ un to interpretācijā ES tiesās, un minētās tiesības netiek nekādā veidā mainītas.

3. SAZIŅA PIRMS PAZIŅOŠANAS

3.1. Mērķi

9. Komisijas dienesti aicina dalībvalstis sazināties ar tiem pirms oficiālas potenciālo valsts atbalsta pasākumu paziņošanas Komisijai ("saziņa pirms paziņošanas"). "Saziņai pirms paziņošanas" ir vairāki mērķi.
10. Pirmkārt, šīs saziņas laikā Komisijas dienesti un attiecīgā dalībvalsts var apspriest, kāda informācija ir vajadzīga, lai paziņojums par attiecīgo valsts atbalsta pasākumu tiktu uzskatīts par pilnīgu. Līdz ar to saziņa pirms paziņošanas kopumā nodrošina labāk sagatavotus un pilnīgākus paziņojumus. Tas savukārt paātrina šo paziņojumu izskatīšanu, dodot Komisijai iespēju vispārīgā gadījumā pieņemt lēmumu divu mēnešu laikā no paziņošanas dienas⁽³⁾.
11. Otrkārt, saziņā pirms paziņošanas Komisijas dienesti un attiecīgā dalībvalsts var ierosinātā pasākuma juridiskos un ekonomiskos aspektus apspriest neformāli un konfidenciāli⁽⁴⁾, pirms par pasākumu tiek paziņots oficiāli. Piemēram, pirmspaziņošanas posmā ir iespēja pievērst uzmanību tiem ierosinātā pasākuma aspektiem, kas varbūt nav pilnīgi atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem, ieskaitot gadījumus, kad pasākumā jāveic būtiskas izmaiņas.
12. Treškārt, pirmspaziņošanas posmā Komisijas dienesti veiks pirmo novērtējumu par to, vai lieta kvalificējas racionalizētās procedūras piemērošanai (skatīt 6. iedaļu).

⁽¹⁾ Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai, jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas 2015. gada 27. novembra Regulu (ES) 2015/2282 (OV L 325, 10.12.2015., 1. lpp.).

⁽³⁾ Skatīt procedūras regulas 4. panta 5. punktu, kurā minēti lēmumi saskaņā ar 4. panta 2., 3. un 4. punktu. Minēto termiņu nav iespējams ievērot, ja Komisijas dienestiem nepilnīgu paziņojumu dēļ ir jāizdod vairāki informācijas pieprasījumi.

⁽⁴⁾ Saskaņā ar procedūras regulas 30. pantu Komisijai visās valsts atbalsta procedūrās ir jāievēro dienesta noslēpums. Pamats tam ir Līguma 339. pantā noteiktais vispārīgais pienākums glabāt dienesta noslēpumu.

3.2. Piemērošanas joma

13. Komisijas dienesti sazināsies ar dalībvalsti pirmspaziņošanas posmā, ja dalībvalsts to būs pieprasījusi. Komisijas dienesti īpaši iesaka dalībvalstīm sazināties ar to pirms paziņošanas attiecībā uz tādām lietām, kurās ir oriģināli aspekti vai iezīmes vai kuras ir sarežģītas un tādējādi attaisno iepriekšējas neoficiālas apspriedes ar Komisijas dienestiem. Saziņa pirms paziņošanas var būt lietderīga arī attiecībā uz tādiem ES īpaši svarīgiem kopīgu interešu projektiem kā Eiropas transporta tīkla (*TEN-T*) pamattīkla projekti, jo to finansējums būtu uzskatāms par valsts atbalstu.

3.3. Laiks

14. Lai nodrošinātu, ka saziņa pirms paziņošanas ir efektīva, dalībvalstīm būtu Komisijas dienestiem jāiesniedz paziņojuma projekts, kurā iekļauta visa informācija, kas nepieciešama ierosinātā valsts atbalsta pasākuma izvērtēšanai. Pēc tam notiks neformāla saziņa, kas parasti nolūkā paātrināt procesu notiks e-pasta vēstuļu, telefona zvanu vai telefonisku konferenču veidā. Vajadzības gadījumā vai pēc dalībvalsts pieprasījuma var tikt rīkotas arī Komisijas dienestu un dalībvalsts pārstāvju tikšanās.
15. Īpaši sarežģītās lietās (piemēram, par pārstrukturēšanas atbalstu vai par liela vai sarežģīta individuālā atbalsta pasākumiem) Komisijas dienesti iesaka dalībvalstīm sākt pirmspaziņošanas saziņu maksimāli agri, lai apspriedes būtu auglīgas. Šī saziņa var būt lietderīga arī dažās šķietami mazāk problemātiskās lietās, lai apstiprinātu dalībvalstu pašu sākotnējo novērtējumu un noskaidrotu, kāda informācija Komisijas dienestiem būtu vajadzīga lietas izvērtēšanai.
16. Kad un kādā formātā sazināties – tas lielā mērā ir atkarīgs no lietas sarežģītības. Kaut gan šī saziņa var ilgt vairākus mēnešus, šim ilgumam vispārīgā gadījumā nevajadzētu pārsniegt sešus mēnešus.
17. Doma ir, ka pēc pirmspaziņošanas saziņas noslēgšanās dalībvalsts spēj iesniegt paziņojumu, kas ir pilnīgs. Ja Komisijas dienesti uzskata, ka šī saziņa nedod vēlamos rezultātus, tie var pasludināt pirmspaziņošanas posmu par slēgtu. Tomēr tas neliedz dalībvalstij iespēju atkal iesniegt paziņojuma projektu vai paziņojumu par līdzīgu pasākumu.

3.4. Saturs

18. Balstoties uz gūto pieredzi, Komisija iesaka saziņā pirms paziņošanas iesaistīt individuālā atbalsta saņēmējus, īpaši lietās, kurām ir liela tehniskā, finansiālā un ar projektiem saistītā ietekme. Tomēr lēmums par atbalsta saņēmēja iesaistīšanu ir dalībvalsts ziņā.
19. Attiecībā uz pasākumiem, kuros iesaistītas vairākas dalībvalstis (piemēram, svarīgi projekti visas Eiropas interesēs), attiecīgās dalībvalstis tiek mudinātas apspriesties savā starpā, iekams tās sāk pirmspaziņošanas saziņu, lai būtu iespējams nodrošināt konsekventu pieeju pasākumam un noteikt reālistisku grafiku.
20. Komisijas dienesti centīsies pirmspaziņošanas posma noslēgumā sniegt attiecīgajai dalībvalstij neoficiālu sākotnējo novērtējumu par plānoto pasākumu. Minētais sākotnējais novērtējums ietver Komisijas dienestu nesaistošas norādes par paziņojuma projekta pilnīgumu un neoficiālu un nesaistošu novērtējumu ⁽¹⁾ par to, vai pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu un, ja ir, vai tas ir saderīgs ar iekšējo tirgu.
21. Īpaši oriģinālās vai sarežģītās lietās ir iespējams, ka Komisijas dienesti pirmspaziņošanas posma noslēgumā neoficiālu sākotnējo novērtējumu nesniedz. Tādos gadījumos tie pēc dalībvalsts pieprasījuma var rakstiski norādīt, kāda informācija vēl ir jāiesniedz, lai būtu iespējams izvērtēt konkrēto pasākumu.
22. Saziņa, kas notiek pirms paziņošanas, ir brīvprātīga un konfidenciāla. Tā neietekmē lietas novērtējumu pēc pasākuma oficiālās paziņošanas. Piemēram, tas, ka notikusi saziņa pirms paziņošanas, nenozīmē, ka Komisijas dienesti nevar dalībvalstij pieprasīt sniegt papildu informāciju pēc tam, kad pasākums paziņots oficiāli.

⁽¹⁾ Tādējādi tas nav uzskatāms par Komisijas oficiālo nostāju un neietekmē to.

4. LIETU PORTFEĻA PIEEJA UN SAVSTARPĒJI SASKAŅOTS PLĀNOJUMS

4.1. Lietu portfeļa pieeja

23. Dalībvalstis var Komisijas dienestiem lūgt paredzamākos termiņos izskatīt tās lietas, kuras tās uzskata par prioritārām. Tālab dalībvalstis var piedalīties Komisijas dienestu piedāvātajā portfeļa precizēšanā. Divreiz gadā ⁽¹⁾ Komisijas dienesti lūgs dalībvalstis informēt, kurus paziņotos pasākumus to portfeli tās uzskata par attiecīgi augstas vai zemas prioritātes lietām. Dalībvalstīm, kuras gribēs piedalīties šajā precizēšanā, uz šo aicinājumu būs jāatbild noteiktajā termiņā. Komisijas dienesti pēc minētās informācijas saņemšanas, pienācīgi ņemot vērā pieejamos resursus un citas izskatīšanā esošās lietas, kas attiecas uz pieprasījumu iesniegušo dalībvalsti, var attiecībā uz minētajām lietām ierosināt savstarpēji saskaņotu plānojumu, lai nodrošinātu, ka to izskatīšana notiek laicīgi un paredzami.

4.2. Savstarpēji saskaņots plānojums

4.2.1. Mērķis un saturs

24. Savstarpēji saskaņots plānojums ir rīks, kuru var izmantot, lai palielinātu valsts atbalsta izmeklēšanas iespējamā ilguma pārredzamību un paredzamību. Šis rīks Komisijas dienestiem un attiecīgajai dalībvalstij dod iespēju vienoties par konkrētas lietas izmeklēšanas paredzamo grafiku un dažos gadījumos arī par izmeklēšanas iespējamo norisi. Tas var jo īpaši nodarēt lietās, kurās ir oriģināli aspekti, kuras ir saistītas ar *TEN-T* pamattīkla projektiem vai kuras ir tehniski sarežģītas, steidzamas vai sensitīvas.

25. Komisijas dienesti un attiecīgā dalībvalsts var vienoties par šādiem aspektiem:

- lietas izskatīšana prioritārā kārtā, ja tā bijusi norādīta portfeļa precizēšanā. Gadījumos, kad tas nepieciešams plānošanas iemeslu vai resursu dēļ ⁽²⁾, lietu var izskatīt prioritāri apmaiņā pret to, ka dalībvalsts oficiāli piekrīt izskatīšanas termiņa ⁽³⁾ apturēšanai vai pagarināšanai attiecībā uz citām šīs valsts portfeļa lietām,
- kāda informācija ⁽⁴⁾ dalībvalstij un/vai plānotajam atbalsta saņēmējam jāiesniedz Komisijas dienestiem un kāda veida vienpusējo informācijas vākšanu Komisijas dienesti plāno izmantot konkrētajā lietā,
- Komisijas dienestu veicamā lietas novērtējuma paredzamais veids un ilgums pēc paziņojuma iesniegšanas.

26. Ja dalībvalsts visu paredzēto informāciju būs iesniegusi laikus, Komisijas dienesti centīsies lietas izmeklēšanā ievērot savstarpēji saskaņoto grafiku. Tomēr šo grafiku var izrādīties neiespējami ievērot gadījumos, kad dalībvalsts vai trešo personu sniegtā informācija rada papildu jautājumus.

4.2.2. Piemērošanas joma un laiks

27. Savstarpēji saskaņotais plānojums tiks jo īpaši izmantots lietās, kurās ir oriģināli aspekti vai kuras ir tehniski sarežģītas vai sensitīvas. Šādos gadījumos pēc pirmspaziņošanas posma noslēguma notiks savstarpēji saskaņotā plānošana, pēc kuras tiks iesniegts oficiālais paziņojums.
28. Savstarpēji saskaņotā plānošana var notikt arī oficiālās izmeklēšanas procedūras sākumposmā. Tādos gadījumos dalībvalstij būtu jāpieprasa savstarpēji saskaņotais plānojums attiecībā uz lietas turpmāko izskatīšanu.

⁽¹⁾ Pašlaik katra gada janvāra beigās un septembra beigās.

⁽²⁾ Piemēram, tajās lietās, kurās Eiropas Savienības finanšu iestādes rīkojas kā līdzdalības fonds.

⁽³⁾ Skatīt procedūras regulas 4. panta 5. punktu.

⁽⁴⁾ Piemēram, pētījumi vai ārējo ekspertu atzinumi.

5. PAZIŅOTO PASĀKUMU SĀKOTNĒJĀ IZSKATĪŠANA

5.1. Informācijas pieprasījumi

29. Komisijas dienesti sāk paziņotā pasākuma sākotnējo izskatīšanu, kolīdz ir saņemts paziņojums. Ja tiem pēc atbalsta pasākuma paziņošanas būs vajadzīga papildu informācija, tie attiecīgajai dalībvalstij nosūtīs informācijas pieprasījumu. Tā kā Komisijas dienesti cenšas apkopot visus informācijas pieprasījumus un pirmspaziņošanas saziņai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis iesniedz pilnīgus paziņojumus ⁽¹⁾, vispārīgā gadījumā pietiks ar vienu visaptverošu informācijas pieprasījumu. Pieprasījumā ir norādīts, kāda informācija nepieciešama, un tas parasti tiek nosūtīts četru nedēļu laikā no oficiālā paziņojuma iesniegšanas.
30. Pēc dalībvalsts atbildes saņemšanas Komisijas dienesti var uzdot papildu jautājumus atkarībā no atbilžu satura un lietas būtības. Tas ne obligāti nozīmē, ka Komisijai ir radušies kādi būtiski sarežģījumi lietas izvērtēšanā.
31. Ja dalībvalsts nebūs iesniegusi prasīto informāciju noteiktajā termiņā, Komisijas dienesti nosūtīs atgādinājumu. Ja pēc pirmā atgādinājuma dalībvalsts joprojām neiesniegs attiecīgo informāciju, Komisijas dienesti informēs dalībvalsti, ka paziņojums tiek uzskatīts par atsauktu ⁽²⁾, izņemot, ja ir kādi ārkārtas apstākļi. Ja paziņojums ir atzīts par atsauktu, dalībvalsts var pēc tam atkārtoti paziņot par konkrēto pasākumu, pievienojot trūkstozo informāciju.
32. Ja ir izpildīti oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanas nosacījumi, Komisija minēto procedūru vispārīgā gadījumā sāks pēc ne vairāk kā divām jautājumu kārtām. Tomēr atsevišķos gadījumos pirms oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanas var tikt nosūtīts vairāk informācijas pieprasījumu – tas atkarīgs no lietas būtības un no dalībvalsts sniegtās informācijas pilnīguma un sarežģītības.

5.2. Vienošanās par sākotnējās izskatīšanas apturēšanu

33. Komisijas dienesti var apturēt sākotnējo izskatīšanu, piemēram, ja dalībvalsts pieprasa apturēt izskatīšanu, lai mainītu atbalsta pasākumu un panāktu tā atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, vai arī tas var notikt, savstarpēji vienojoties.
34. Apturēšanas ilgums tiks saskaņots iepriekš. Ja dalībvalsts līdz apturēšanas perioda beigām nebūs iesniegusi pilnīgu paziņojumu, kas atbilst valsts atbalsta noteikumiem, Komisijas dienesti turpinās procedūru no tā punkta, kurā procedūra tika apturēta. Tādā gadījumā Komisijas dienesti parasti informēs dalībvalsti, ka paziņojums tiek uzskatīts par atsauktu, vai arī uzreiz sāks oficiālo izmeklēšanas procedūru gadījumos, kad ir nopietnas šaubas par atbalsta pasākuma atbilstību valsts atbalsta noteikumiem un tādējādi par tā saderību ar iekšējo tirgu.

5.3. Informēšana par izskatīšanas gaitu un saziņa ar atbalsta saņēmēju

35. Komisijas dienesti pēc pieprasījuma informēs dalībvalsti par to, cik tālu ir paviszjusies paziņojuma sākotnējā izskatīšana.
36. Attiecīgā dalībvalsts var nolemt potenciālā (individuālā) valsts atbalsta saņēmēju iesaistīt saziņā ar Komisiju par izskatīšanas gaitu (*state of play*), īpaši lietās, kurām ir liela tehniskā, finansiālā un ar projektiem saistītā ietekme. Komisijas dienesti iesaka iesaistīt saņēmēju šajā saziņā. Tomēr lēmums par atbalsta saņēmēja iesaistīšanu ir dalībvalsts ziņā.

6. RACIONALIZĒTĀ PROCEDŪRA VIENKĀRŠĀS LIETĀS

6.1. Lietas, kurās var piemērot racionalizēto procedūru

37. Ja lieta ir vienkārša un ir izpildīti konkrēti nosacījumi, Komisija var piekrist tās izskatīšanai racionalizētā procedūrā. Tādos gadījumos Komisija centīsies 25 dienu laikā no paziņojuma iesniegšanas pieņemt saīsināto lēmumu, ar kuru konstatē, ka paziņotais pasākums nav uzskatāms par atbalstu, vai lēmumu necelt iebildumus ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Ja vien savstarpēji saskaņotajā plānojumā nav paredzēts citādi.

⁽²⁾ Pamatojoties uz procedūras regulas 5. panta 3. punktu.

⁽³⁾ Saskaņā ar procedūras regulas 4. panta 2. vai 3. punktu.

38. Pēc tam, kad dalībvalsts lūgusi piemērot racionalizēto procedūru, Komisijas dienesti lems, vai lieta ir piemērota šai procedūrai. Šī procedūra var būt piemērota īpaši gadījumos, kad pasākums ir pietiekami līdzīgs vismaz trim tādiem pasākumiem, kas apstiprināti ar Komisijas lēmumiem pēdējo desmit gadu laikā pirms pirmspaziņošanas dienas ("precedentlēmumi"). Lēmumā par to, vai konkrētais pasākums ir pietiekami līdzīgs precedentlēmumos vērtētajiem pasākumiem, Komisijas dienesti ņems vērā visus piemērojamos materiāltiesiskos un procedurālos apstākļus un jo īpaši pasākuma mērķus un vispārējo struktūru, saņēmēju veidus, attiecināmās izmaksas, robežsummas individuālā atbalsta paziņošanai, atbalsta intensitāti un papildatbalstu (attiecīgā gadījumā), kumulācijas noteikumus, stimulējošo ietekmi un pārredzamības prasības.
39. Vispārīgā gadījumā tad, ja ir pieejami trīs precedentlēmumi, ir skaidrs, ka konkrētais pasākums nav uzskatāms par valsts atbalstu vai ka šis atbalsta pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Tomēr atsevišķos apstākļos šādu secinājumu nevar izdarīt, piemēram, ja Komisijai nākas šos precedentlēmumus pārskatīt, ņemot vērā jaunāko judikatūru. Tā kā šādām lietām nepieciešama rūpīga izskatīšana, Komisijas dienesti parasti atteiks racionalizētās procedūras piemērošanu.
40. Komisijas dienesti racionalizētās procedūras piemērošanu var atteikt arī gadījumos, kad konkrētais atbalsta pasākums varētu dot labumu uzņēmumam, kuram ir noteikts pienākums atmaksāt valsts atbalstu, kuru Komisija ir atzinusi par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu ⁽¹⁾.

6.2. Pirmspaziņošanas saziņas nozīme racionalizētās procedūras izmantojuma noteikšanā

41. Komisijas dienesti piekritīs racionalizētās procedūras piemērošanai tikai tad, ja par attiecīgo atbalsta pasākumu būs notikusi saziņa pirms paziņošanas. Tāpēc dalībvalstij būtu jāiesniedz paziņojuma veidlapas projekts, kurā iekļauta visa attiecīgā informācija, ieskaitot atsauces uz precedentlēmumiem, un paziņojuma kopsavilkuma projekts ⁽²⁾, kas paredzēts publicēšanai Konkurences ĢD tīmekļa vietnē.
42. Komisijas dienesti racionalizēto procedūru piemēros tikai tad, ja tie uzskatīs, ka paziņojuma veidlapa principā ir pilnīga. Tas nozīmē, ka tad, ja dalībvalsts savā paziņojumā būs balstījusies uz paziņojuma veidlapas projektu un pirmspaziņošanas kontaktu rezultātiem, Komisijas dienestiem principā pietiks informācijas pasākuma apstiprināšanai.

6.3. Paziņošana un īsā kopsavilkuma publicēšana

43. Divdesmit piecu dienu termiņu saīsinātā lēmuma (skatīt 38. punktu) pieņemšanai sāk skaitīt no dienas, kad dalībvalsts iesniegusi paziņojumu. Racionalizētajā procedūrā izmanto paziņojuma standartveidlapas ⁽³⁾.
44. Pēc paziņojuma saņemšanas Komisijas dienesti Konkurences ĢD tīmekļa vietnē publicēs paziņojuma kopsavilkumu ⁽⁴⁾ ar norādi, ka konkrētais atbalsta pasākums varētu kvalificēties racionalizētās procedūras piemērošanai. Ieinteresētajām personām tad tiks dotas 10 darbdienas piezīmju iesniegšanai, jo īpaši par apstākļiem, kuru dēļ varētu būt nepieciešama pamatīgāka izskatīšana. Ja kāda ieinteresētā persona būs paudusi bažas, kuras pirmšķietami ir pamatotas, Komisijas dienesti piemēros parasto procedūru. Tie attiecīgi informēs konkrēto dalībvalsti un ieinteresētās personas.

6.4. Saīsinātais lēmums

45. Gadījumos, kad tiek piemērota racionalizētā procedūra, Komisija parasti pieņems saīsināto lēmumu. Lēmumu, kurā tiek konstatēts, ka paziņotais pasākums nav uzskatāms par atbalstu, vai attiecīgi lēmumu necelt iebildumus ⁽⁵⁾ Komisija centīsies pieņemt 25 darbdienu laikā no paziņošanas dienas.
46. Saīsinātajā lēmumā ietver paziņošanas brīdī publicēto kopsavilkumu un īsu pasākuma novērtējumu saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu, kā arī attiecīgā gadījumā norāda, ka lēmums atbilst Komisijas līdzšinējai lēmumu pieņemšanas praksei. Lēmuma publisko versiju publicē Konkurences ĢD tīmekļa vietnē.

⁽¹⁾ Pamatojoties uz dalībvalstu izdotu un vēl neizpildītu iekasēšanas rīkojumu; skatīt EST 1994. gada 9. marta spriedumu lietā C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf*, ECLI:EU:C:1994:90.

⁽²⁾ Šā paraugprakses kodeksa pielikumā.

⁽³⁾ Īstenošanas regulas I pielikums.

⁽⁴⁾ Kopsavilkuma sagatavošanai tiek izmantota šā paraugprakses kodeksa pielikumā sniegtā standartveidlapa.

⁽⁵⁾ Balstoties uz procedūras regulas 4. panta 2. vai 3. punktu.

7. OFICIĀLĀ IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

47. Komisijas mērķis ir uzlabot pārredzamību, paredzamību un efektivitāti sarežģītās lietās, kuras tiek izskatītas oficiālajā izmeklēšanas procedūrā. Lai sasniegtu šo mērķi, tā efektīvi izmantos visus procedurālos līdzekļus, kas tai ir pieejami atbilstoši procedūras regulai.

7.1. Lēmumu un izsmelošo kopsavilkumu publicēšana

48. Komisija cenšas lēmumu par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu ("procedūras sākšanas lēmums") kopā ar izsmelošu kopsavilkumu⁽¹⁾ publicēt divu mēnešu laikā no tā pieņemšanas, ja attiecīgā dalībvalsts nelūdz no lēmuma izslēgt konfidenciālu informāciju.

49. Ja starp Komisijas dienestiem un attiecīgo dalībvalsti radīsies domstarpības par konfidenciālās informācijas izslēgšanu no procedūras sākšanas lēmuma, Komisija piemēros principus, kas noteikti paziņojumā par dienesta noslēpumu⁽²⁾, un publicēs lēmumu pēc iespējas drīz pēc tā pieņemšanas⁽³⁾. Tāda pati prakse tiks piemērota visu galīgo lēmumu publicēšanai⁽⁴⁾.

7.2. Ieinteresēto personu piezīmes

50. Ieinteresētās personas, ieskaitot atbalsta saņēmēju, var iesniegt savas piezīmes par procedūras sākšanas lēmumu viena mēneša laikā no lēmuma publicēšanas⁽⁵⁾. Komisijas dienesti principā nepagarinās minēto termiņu un nepieņems pēc termiņa iesniegtās piezīmes⁽⁶⁾. Termiņa pagarinājumu Komisijas dienesti var piešķirt vienīgi izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos, piemēram, ja ieinteresētā persona plāno iesniegt īpaši apjomīgu faktu materiālu vai ja pirms termiņa apritēšanas ir notikusi saziņa ar ieinteresēto personu.

51. Īpaši sarežģītās lietās Komisijas dienesti var nosūtīt procedūras sākšanas lēmuma eksemplāru ieinteresētajām personām, ieskaitot nozaru vai uzņēmēju apvienības, un lūgt tām izteikt piezīmes par konkrētiem lietas aspektiem⁽⁷⁾. Ieinteresēto personu sadarbošanās ir izvēles jautājums. Lai nodrošinātu procedūras efektivitāti, Komisijas dienesti savā vēstulē aicinās ieinteresētās personas atbildēt viena mēneša laikā. Šo aicinājumu iesniegt piezīmes Komisija nosūtīs arī atbalsta saņēmējam.

52. Lai būtu nodrošinātas tiesības uz aizstāvību⁽⁸⁾, Komisijas dienesti pārsūtīs no ieinteresētajām personām saņemto piezīmju nekonfidenciālo versiju attiecīgajai dalībvalstij un aicinās to atbildēt viena mēneša laikā. Ja nekādas ieinteresēto personu piezīmes nebūs saņemtas, Komisijas dienesti par to informēs attiecīgo dalībvalsti.

53. Komisijas dienesti lūgs dalībvalstis pieņemt ieinteresēto personu piezīmes tajā valodā, kurā tās iesniegtas, lai tās būtu iespējams pārsūtīt pēc iespējas drīz. Tomēr, ja dalībvalsts pieprasīs tulkojumu, Komisijas dienesti to nodrošinās. Tā rezultātā procedūra var kļūt ilgāka.

7.3. Dalībvalstu piezīmes

54. Komisijas dienesti cenšas oficiālo izmeklēšanas procedūru pabeigt pēc iespējas ātri. Tāpēc tie stingri ievēro procedūras regulā noteiktos termiņus. Ja dalībvalsts savas piezīmes par procedūras sākšanas lēmumu vai par trešo personu piezīmēm nav iesniegusi viena mēneša laikā⁽⁹⁾, Komisijas dienesti var pēc dalībvalsts argumentēta pieprasījuma pagarināt termiņu par vienu mēnesi, norādot, ka termiņu vēlreiz pagarināt nebūs iespējams, izņemot ārkārtas gadījumus. Ja dalībvalsts savā atbildē nav sniegusi pietiekamu un izsmelošu informāciju, Komisija var pieņemt lēmumu, balstoties uz tai pieejamo informāciju⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ "Izsmelošā kopsavilkuma" uzdevums ir sniegt īsu pārskatu par iemesliem, kuru dēļ Komisija ir nolēmusi sākt procedūru. Izsmelošais kopsavilkums tiek tulkots visās ES oficiālajās valodās un kopā ar procedūras sākšanas lēmuma pilnu tekstu publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*.

⁽²⁾ Komisijas paziņojums par dienesta noslēpumu valsts atbalsta lēmumos (OV C 297, 9.12.2003., 6. lpp.).

⁽³⁾ Saskaņā ar paziņojuma par dienesta noslēpumu 33. punktu.

⁽⁴⁾ Saskaņā ar paziņojuma par dienesta noslēpumu 34. punktu.

⁽⁵⁾ Procedūras regulas 6. pants.

⁽⁶⁾ Neskarot procedūras regulas 12. panta 1. punktu.

⁽⁷⁾ Saskaņā ar iedibināto judikatūru Komisija ir tiesīga procedūras sākšanas lēmumu nosūtīt konkrēti izraudzītām ieinteresētajām personām; skatīt, piemēram, spriedumu lietā T-198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau/Komisija*, ECLI:EU:T:2004:222, 195. punkts, un spriedumu apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck Spa u. c./Komisija*, ECLI:EU:C:2002:524, 83. punkts.

⁽⁸⁾ Un saskaņā ar procedūras regulas 6. panta 2. punktu.

⁽⁹⁾ Procedūras regulas 6. panta 1. punkts.

⁽¹⁰⁾ Saskaņā ar procedūras regulas 9. panta 7. punktu un 15. panta 1. punktu.

55. Ja nelikumīga atbalsta gadījumā (tas ir, attiecībā uz jaunu atbalstu, kas ieviests, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu) trūkst informācijas, kura ir būtiska Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanai, Komisija var izdot rīkojumu sniegt informāciju⁽¹⁾, ar kuru dalībvalstij pieprasa sniegt attiecīgo informāciju. Ja dalībvalsts uz rīkojumu noteiktajā termiņā neatbild, Komisija var pieņemt lēmumu, balstoties uz tai pieejamo informāciju.

7.4. Pieprasījumi attiecīgajai dalībvalstij sniegt papildu informāciju

56. Īpaši sarežģītās lietās Komisijas dienestiem var būt nepieciešams nosūtīt papildu informācijas pieprasījumu pēc tam, kad saņemtas dalībvalsts piezīmes par procedūras sākšanas lēmumu. Termiņš dalībvalsts atbildei parasti ir viens mēnesis.
57. Ja dalībvalsts minētajā termiņā nebūs atbildējusi, Komisijas dienesti nosūtīs atgādinājumu, kurā nosaka galīgo termiņu, kas parasti ir 20 darbdienas. Tie turklāt informēs dalībvalsti, ka tad, ja noteiktajā termiņā nebūs sniegta pienācīga atbilde, Komisijai atkarībā no lietas iezīmēm ir vairākas iespējas, kā rīkoties. Tā var paziņot, ka paziņojums ir uzskatāms par atsauktu⁽²⁾. Tā var nosūtīt informācijas pieprasījumu citiem avotiem⁽³⁾. Nelikumīga atbalsta gadījumā Komisija var izdot rīkojumu sniegt informāciju. Tā var arī pieņemt lēmumu, balstoties uz tai pieejamo informāciju⁽⁴⁾.

7.5. Informācijas pieprasījumi citiem avotiem

58. Gadījumos, kad pēc oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanas ir oficiāli secināts, ka attiecīgā dalībvalsts sākotnējās izskatīšanas posmā nav iesniegusi pietiekamu informāciju, Komisija var izdot informācijas pieprasījumu avotiem, kas nav šī dalībvalsts⁽⁵⁾.
59. Ja Komisijas dienesti vēlas pieprasīt informāciju no atbalsta saņēmēja, tiem ir jāsaņem attiecīgās dalībvalsts skaidri pausta piekrišana. Parasti dalībvalstij atbildei uz lūgumu sniegt piekrišanu tiks dots visai īss termiņš.
60. Komisijas dienesti ievēros samērīguma principu⁽⁶⁾ un informāciju no citiem avotiem pieprasīs tikai tad, ja attiecīgā informācija ir minēto avotu rīcībā. Ieinteresētajām personām informācijas sniegšanai tiks dots samērīgs termiņš, parasti ne vairāk kā viens mēnesis.
61. Papildus iespējai pieprasīt informāciju no citiem avotiem Komisijai turklāt ir vispārīgas izmeklēšanas un informācijas vākšanas pilnvaras, kas balstās uz ES tiesu judikatūru⁽⁷⁾. Šo pilnvaru izmantojumu neietekmē konkrētie noteikumi par informācijas pieprasīšanu citiem avotiem.

7.6. Oficiālās izmeklēšanas apturēšana pamatos gadījumos

62. Komisijas dienesti oficiālo izmeklēšanu apturēs tikai ārkārtas apstākļos, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti. Tas var notikt, ja dalībvalsts lūdz izmeklēšanu apturēt, lai panāktu projekta atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, vai ja lietas izvērtējumu varētu ietekmēt spriedums kādā lietā, kura tiek izskata ES tiesās.
63. Vispārīgā gadījumā izmeklēšanu oficiāli apturēt var tikai vienreiz, uz laiku, par kuru iepriekš savstarpēji vienojušies Komisijas dienesti un attiecīgā dalībvalsts.

7.7. Galīgā lēmuma pieņemšana un oficiālās izmeklēšanas pagarināšana pamatos gadījumos

64. Komisija vienmēr cenšas galīgo lēmumu pieņemt pietiekami ātri – ja vien iespējams, 18 mēnešu laikā no procedūras uzsākšanas⁽⁸⁾. Minēto termiņu var pagarināt, Komisijas dienestiem un attiecīgajai dalībvalstij savstarpēji vienojoties. Termiņa pagarinājums var būt attaisnojams, ja lieta attiecas uz jauna veida atbalsta pasākumu vai rada jauna veida juridiskos jautājumus.
65. Lai nodrošinātu šā 18 mēnešu termiņa ievērošanu, Komisija centīsies pieņemt galīgo lēmumu vēlākais sešu mēnešu laikā no dienas, kad dalībvalsts iesniegusi pēdējo informāciju vai beidzies pēdējais termiņš.

⁽¹⁾ Procedūras regulas 12. pants.

⁽²⁾ Procedūras regulas 5. panta 3. punkts.

⁽³⁾ Procedūras regulas 7. pants.

⁽⁴⁾ Procedūras regulas 9. panta 7. punkts un 15. panta 1. punkts.

⁽⁵⁾ Piemēram, spriedumā lietā T-198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija (ECLI:EU:T:2004:222) Pirmās instances tiesa (tagad – Vispārējā tiesa) netieši atzina, ka Komisija bija tiesīga uzdot jautājumus vienam no uzņēmumiem, kas bija iesniedzis piezīmes, atsaucoties uz lēmumu par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu. Līdzīgi arī spriedumā lietā T-296/97 *Alitalia*/Komisija ECLI:EU:T:2000:289 Pirmās instances tiesa netieši akceptēja, ka Komisija, izmantojot tās ieceltos ekspertus, drīkstēja sazināties ar institucionālajiem investoriem, lai novērtētu nosacījumus, ar kādiem Itālijas valsts veica ieguldījumus *Alitalia*.

⁽⁶⁾ Procedūras regulas 9. panta 6. punkts. Atbilstoši minētās regulas 15. panta 2. punktam Komisijai šis termiņš nav saistošs nelikumīga atbalsta gadījumā.

8. IZMEKLĒŠANA ATTIECĪBĀ UZ EKONOMIKAS NOZARĒM UN ATBALSTA INSTRUMENTIEM

66. Komisijai ir pilnvaras veikt nozaru apsekojumus, ievērojot samērīguma principu⁽¹⁾. Pēc apsekojuma pabeigšanas Komisija ziņojumu par tā rezultātiem publicēs Konkurences ĢD tīmekļa vietnē. Komisija par to informēs dalībvalstis un aicinās dalībvalstis un citas iesaistītās personas iesniegt piezīmes par šo ziņojumu vēlākais mēneša laikā.
67. Nozares apsekojumā iegūto informāciju var izmantot valsts atbalsta procedūrās, un uz tās pamata Komisija var sākt valsts atbalsta pasākumu izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas.

9. OFICIĀLĀS SŪDZĪBAS

68. Komisijas dienesti centīsies ieinteresēto personu sūdzības izskatīt pēc iespējas efektīvi un pārredzami, ievērojot turpmāk aprakstīto paraugpraksi.

9.1. Sūdzības veidlapa un pienākums pierādīt interešu potenciālu ietekmēšanu

69. Procedūras regulas 1. panta h) punktā jēdziens "ieinteresētās personas" ir definēts kā "jebkura dalībvalsts un jebkura persona, uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, kur[u] intereses var ietekmēt atbalsta piešķirums, jo īpaši attiecīgā atbalsta saņēmējs, konkurējošie uzņēmumi un arodapvienības". Ieinteresētajām personām, kuras vēlas Komisijai iesniegt oficiālu sūdzību, ir jāaizpilda sūdzības veidlapa⁽²⁾ un jāsniedz visa prasītā informācija, un kopā ar sūdzību jāiesniedz tās nekonfidenciālā versija⁽³⁾. Komisijas dienesti lietu reģistrēs kā oficiālu sūdzību, ja sūdzības veidlapa būs aizpildīta pilnīgi un to iesniegusi persona būs atbilstoši procedūras regulas 1. panta h) punktam⁽⁴⁾ pierādījusi, ka atbalsta piešķiršana var ietekmēt tās intereses.
70. Ja attiecīgā persona nebūs sniegusi visu informāciju, kas prasīta sūdzības veidlapā, vai nebūs pierādījusi ieinteresētību, Komisijas dienesti iesniegto sūdzību uzskatīs par tirgus informāciju⁽⁵⁾. Komisijas dienesti attiecīgi informēs sūdzības iesniedzēju. Tirgus informācija var būt pamats Komisijas veiktai izmeklēšanai.

9.2. Oficiālās sūdzības izskatīšanas orientējošais ilgums un rezultāts

71. Komisijas dienesti cenšas oficiālās sūdzības izskatīt 12 mēnešu laikā no to reģistrēšanas, taču šis termiņš nav saistošs. Atkarībā no lietas apstākļiem izskatīšana var būt ilgāka, piemēram, ja Komisijas dienestiem nākas sūdzības iesniedzējam, dalībvalstij vai trešām personām lūgt papildu informāciju.
72. Ja sūdzība nav pamatota, Komisijas dienesti centīsies sūdzības iesniedzēju divu mēnešu laikā no tās reģistrēšanas informēt, ka nav pietiekama pamata paust nostāju šajā lietā. Tie aicinās sūdzības iesniedzēju viena mēneša laikā iesniegt papildu piezīmes, kas attiecas uz lietas būtību. Ja sūdzības iesniedzējs šajā termiņā papildu piezīmes nebūs iesniedzis, sūdzība tiks uzskatīta par atsauktu.
73. Attiecībā uz sūdzībām par apstiprinātu atbalstu un/vai atbalsta pasākumiem, kuri nav jāpaziņo, Komisijas dienesti centīsies atbildēt sūdzības iesniedzējam divu mēnešu laikā no sūdzības saņemšanas.

⁽¹⁾ Procedūras regulas 25. pants.

⁽²⁾ Īstenošanas regulas IV pielikums.

⁽³⁾ Skatīt procedūras regulas 24. panta 2. punktu.

⁽⁴⁾ "Ieinteresētā persona" ir jebkura dalībvalsts un jebkura persona, uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, kuras intereses var ietekmēt atbalsta piešķirums, jo īpaši attiecīgā atbalsta saņēmējs, konkurējošie uzņēmumi un arodapvienības.

⁽⁵⁾ Kā skaidrots procedūras regulas preambulas 32. apsvērumā, "[l]ai nodrošinātu Komisijai iesniegto sūdzību kvalitāti un vienlaikus arī pārredzamību un juridisko noteiktību, ir lietderīgi paredzēt nosacījumus, kādiem sūdzībai būtu jāatbilst, lai Komisijai nodrošinātu informāciju par iespējami nelikumīgu atbalstu un veiktu sākotnējo izskatīšanu. Ar iesniegtajām sūdzībām, kas neatbilst minētajiem nosacījumiem, būtu jārikojas kā ar vispārēju tirgus informāciju, un tām ne vienmēr būtu jāizraisa *ex officio* izmeklēšana".

74. Atkarībā no darba slodzes un atbilstoši tiesībām lietu izskatīšanā noteikt prioritātes ⁽¹⁾ Komisijas dienesti centīsies 12 mēnešu laikā no sūdzības reģistrēšanas:
- vai nu pieņemt lēmumu ⁽²⁾ un nosūtīt tā eksemplāru sūdzības iesniedzējam,
 - vai nosūtīt sūdzības iesniedzējam vēstuli, kurā par attiecīgo pasākumu ir izklāstīts Komisijas sākotnējais viedoklis, kas balstās uz pieejamo informāciju ("sākotnējā novērtējuma vēstule"); vēstulē paustais viedoklis nav uzskatāms par Komisijas oficiālo nostāju.
75. Ja sākotnējā novērtējuma vēstulē provizoriski secināts, ka ar iekšējo tirgu nesaderīga atbalsta nav, sūdzības iesniedzējs viena mēneša laikā var iesniegt savas piezīmes. Ja sūdzības iesniedzējs noteiktajā termiņā piezīmes nebūs iesniedzis, sūdzība tiks uzskatīta par atsauktu.
76. Ja sūdzība attiecas uz nelikumīgu atbalstu, Komisijas dienesti sūdzības iesniedzējam atgādinās, ka pastāv iespēja celt prasību valstu tiesās, kuras var pieprasīt šā atbalsta apturēšanu vai atgūšanu ⁽³⁾. Oficiālās sūdzības, kuras attiecas uz valstu tiesās apstrīdētiem atbalsta pasākumiem, Komisijas dienesti uz attiecīgās tiesvedības laiku var uzskatīt par zemas prioritātes lietām.
77. Komisijas dienesti parasti (taču ne obligāti) pamatotu sūdzību nekonfidenciālo versiju pārsūtīs attiecīgajai dalībvalstij, aicinot iesniegt piezīmes. Komisijas dienesti lūgs attiecīgo dalībvalsti ievērot termiņus, kas paredzēti piezīmju un informācijas sniegšanai par sūdzībām. Sūdzības dalībvalstij parasti tiks pārsūtītas oriģinālvalodā. Tomēr, ja dalībvalsts pieprasis tulkojumu, Komisijas dienesti to nodrošinās. Tā rezultātā procedūra var kļūt ilgāka.
78. Komisijas dienesti sistemātiski informēs dalībvalstis un sūdzību iesniedzējus par sūdzību izskatīšanu vai attiecīgo lietu izbeigšanu.

10. NOVĒRTĒJUMA PLĀNI

79. Valsts atbalsta pozitīvajai ietekmei ir jāatsver tā iespējamā negatīvā ietekme uz konkurenci un tirdzniecību. Lai par to pārliecinātos, Komisija mudina efektīvi *ex post* izvērtēt tās atbalsta shēmas, kas varētu būtiski izkropļot konkurenci. Runa ir par atbalsta shēmām ar lielu budžetu vai oriģinālām iezīmēm un shēmām tirgos, kuros ir paredzamas būtiskas komerciālās, tehnoloģiju vai regulatīvās izmaiņas. Par to, vai novērtējums nepieciešams, Komisijas dienesti lems pirmspaziņošanas posmā. Tie informēs attiecīgo dalībvalsti pēc iespējas drīz, lai tai būtu pietiekami daudz laika sagatavot novērtējuma plānu.
80. Par shēmām, kuru novērtēšana ir paredzēta VGAR ⁽⁴⁾, dalībvalstij tās sagatavotais novērtējuma plāns ir jāpaziņo Komisijai 20 darbdienu laikā no shēmas stāšanās spēkā. Komisija izvērtēs novērtējuma plānu un, ja tas atbildīs nosacījumiem, to pēc iespējas ātri apstiprinās. Attiecīgi tā arī pagarinās periodu, kurā shēmu var īstenot saskaņā ar VGAR.
81. Par paziņojamajām shēmām, kuras ir jānovērtē, dalībvalstij tās sagatavotais novērtējuma plāns ir jāiesniedz Komisijai vienlaikus ar paziņojumu. Komisija novērtējuma plānu skatīs kopā ar pašu shēmu, un tās lēmums attieksies gan uz plānu, gan shēmu. Šeit ir pilnībā piemērojamas visas procedurālās prasības, kas noteiktas procedūras regulā.

11. UZRAUDZĪBA

82. Komisija pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv dalībvalstīs ⁽⁵⁾. Šī pārskatīšana notiek sadarbībā ar dalībvalstīm, kurām ir Komisijai jāiesniedz visa vajadzīgā informācija ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Spriedums lietā T-475/04 *Bouygues SA*/Komisija, ECLI:EU:T:2007:196, 158. un 159. punkts.

⁽²⁾ Procedūras regulas 4. pants.

⁽³⁾ Skatīt Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta tiesību normu piemērošanu valstu tiesās (OV C 85, 9.4.2009., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Saskaņā ar VGAR 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu shēmas, kuru gada budžets pārsniedz 150 miljonus EUR, tiek izslēgtas no grupu atbrīvojuma piemērošanas jomas, kad pagājuši seši mēneši no to stāšanās spēkā, ja vien Komisija minēto periodu nepagarina pēc novērtējuma plāna apstiprināšanas.

⁽⁵⁾ Pamatojoties uz Līguma 108. panta 1. punktu.

⁽⁶⁾ Saskaņā ar procedūras regulas 21. panta 1. punktu.

83. Kopš VAM dalībvalstīm ir daudz vairāk iespēju piešķirt atbalstu, nepaziņojot par to Komisijai, galvenokārt tāpēc, ka VGAR tagad ir piemērojama plašākam pasākumu lokam. Lai pārliecinātos, vai minētie pasākumi visā ES konsekvēnti atbilst noteikumiem, Komisijai ir arvien svarīgāk uzraudzīt, kā dalībvalstis īsteno esošās vai no paziņošanas atbrīvotās shēmas. Tāpēc Komisijas dienesti ik gadu sagatavo uzraudzības programmu, kurā izraugās valsts atbalsta lietu izlasi sīkākai pārbaudei.
84. Komisijas dienesti pārbauda gan atlasīto shēmu atbilstību to juridiskajam pamatam, gan īstenošanu ⁽¹⁾.
85. Lai iegūtu uzraudzības mērķiem vajadzīgo informāciju, Komisijas dienesti dalībvalstīm adresē informācijas pieprasījumus. Dalībvalstīm parasti ir dotas 20 darbdienu atbildēšanai uz šiem pieprasījumiem. Pamatotos gadījumos, piemēram, ja jāsniedz ārkārtīgi daudz informācijas, termiņš var būt garāks.
86. Ja ar iesniegto informāciju nepietiek, lai izdarītu secinājumus par to, vai pasākums ir pareizi izstrādāts un īstenots, Komisijas dienesti attiecīgajai dalībvalstij nosūtīs papildu informācijas pieprasījumus.
87. Komisijas dienesti centīsies pabeigt valsts atbalsta pasākuma uzraudzību 12 mēnešu laikā no pirmā informācijas pieprasījuma nosūtīšanas un informēs attiecīgo dalībvalsti par iznākumu.

12. LABĀKA KOORDINĀCIJA UN CIEŠĀKA PARTNERĪBA AR DALĪBVALSTĪM

88. Kopš VAM dalībvalstīm ir lielāka atbildība par valsts atbalsta kontroli un vairāk iespēju piešķirt atbalstu, nepaziņojot par to Komisijai. Tāpēc ir kļuvusi svarīgāka Komisijas un dalībvalstu sadarbība jauno valsts atbalsta noteikumu piemērošanā.
89. Lai sekmētu ciešākas darba attiecības ar dalībvalstīm, Komisijas dienesti ir izveidojuši vairākas darba grupas, kurās darbojas dalībvalstu un Komisijas pārstāvji. Šo darba grupu uzdevums ir regulārās sanāksmēs apmainīties ar informāciju par valsts atbalsta noteikumu piemērošanas praktiskajiem aspektiem un gūto pieredzi. Darba grupu sekretariāta pakalpojumus nodrošina Komisijas dienesti.
90. Komisijas dienesti turklāt ir gatavi palīdzēt dalībvalstīm, piemēram, neformālā veidā sniedzot norādījumus par jauno noteikumu interpretēšanu. Tie arī cenšas pēc dalībvalstu pieprasījuma rīkot tām mācības par valsts atbalsta jautājumiem.
91. Komisijas dienesti ir arī izveidojuši valsts koordinatoru tīklu, kas atvieglo ikdienas saziņu ar dalībvalstīm. Valsts koordinators ir kontaktpersona, ar ko dalībvalstīm sazināties, ja tām ir jautājums Komisijas dienestiem par lietu izskatīšanu un citiem valsts atbalsta piemērošanas aspektiem. Valsts koordinators būtu jāiekļauj kopijā, ja tiek sūtītas e-pasta vēstules par transversāliem jautājumiem, īpaši saistībā ar lietu portfeļa pieeju.

13. TURPMĀKĀ PĀRSKATĪŠANA

92. Komisija šo paraugprakses kodeksu piemēros paziņotajiem un citādi tās uzmanības lokā nonākušajiem pasākumiem, sākot no trīsdesmitās dienas pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
93. Šis paraugprakses kodekss var tikt pārskatīts, lai ņemtu vērā:
- normatīvo, interpretējošo un administratīvo aktu izmaiņas,
 - ES tiesu attiecīgo judikatūru vai
 - kodeksa piemērošanas gaitā gūto pieredzi.

⁽¹⁾ Ja shēma ir faktiski tikusi īstenota.

94. Komisija regulāri uzturēs dialogu ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām par procedūras regulas piemērošanu kopumā un, konkrētāk, par šā paraugprakses kodeksa piemērošanu.
-

PIELIKUMS

Paziņojuma kopsavilkums: uzaicinājums trešām personām iesniegt piezīmes**Paziņojums par valsts atbalsta pasākumu**

Komisija [...] saņēma paziņojumu par atbalsta pasākumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. pantu. Veikusi sākotnējo izvērtējumu, Komisija konstatē, ka uz paziņoto pasākumu varētu attiekties racionalizētā procedūra, kas noteikta 6. iedaļā Komisijas paziņojumā "Paraugprakses kodekss par valsts atbalsta kontroles procedūru izpildi" (OV C [...] xx.xx.2018., [...]. lpp.).

Komisija aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt tai iespējamus apsvērumus par ierosināto pasākumu.

Atbalsta pasākuma galvenās iezīmes:

Atbalsta atsauces numurs: SA [...]

Dalībvalsts:

Dalībvalsts atsauces numurs:

Reģions:

Piešķirējietāde:

Atbalsta pasākuma nosaukums:

Valsts juridiskais pamats:

Ierosinātais novērtējuma pamats Savienības līmenī: [...] pamatnostādnes vai Komisijas iedibinātā prakse atbilstoši Komisijas lēmumiem (1., 2. un 3.).

Pasākuma veids: atbalsta shēma/*ad hoc* atbalsts

Spēkā esoša atbalsta pasākuma grozījums:

Ilgums (shēmas gadījumā):

Piešķiršanas datums:

Attiecīgā(-ās) tautsaimniecības nozare(-es):

Atbalsta saņēmēja veids (MVU/lielie uzņēmumi):

Budžets:

Atbalsta instruments (dotācija, procentu likmes subsīdija, utt.):

Apsvērumiem par konkurences jautājumiem saistībā ar paziņoto pasākumu jānonāk Komisijā ne vēlāk kā 10 darbdienu laikā no šīs publikācijas datuma, un tiem jāpievieno apsvērumu nekonfidencialā versija, kas tiks nodota attiecīgajai dalībvalstij un/vai citām ieinteresētajām personām. Apsvērumus Komisijai var nosūtīt pa faksu, pa pastu vai pa e-pastu ar atsauces numuru SA [...] uz šādu adresi:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussels
BELGIQUE/BELGIË
Fakss +32 22961242
E-pasts: stateaidgreffe@ec.europa.eu